

MAT Á ÁHRIFUM LAGASETNINGAR*

– sbr. samþykkt ríkisstjórnarinnar frá 24. febrúar 2023

*umfjöllun um einstök efnisatriði misjafnlega ítarleg, eftir umfangi máls og eðli

Málsheiti og nr.	Frumvarp til laga um breytingar á lögum nr. 49/1997 um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum / UMH23100091
Ráðuneyti	Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneyti
Stig mats	☒ Frummat, sbr. 1. gr. ☐ Endanlegt mat, sbr. 10. gr.
Dags.	9.11.2023

A. Greining og mat á fjárhagslegum áhrifaþáttum fyrir ríkið

- 1. Áætluð fjárhagsáhrif fyrir ríkið vegna helstu breytinga og ráðstafana sem felast í fyrirhugaðri lagasetningu, þar sem tilgreindir eru sérstaklega áhrifaþættir á fjárhag ríkissjóðs.**
  - a) Hvaða fjárhagsgreining, rekstraráætlanir, reiknilíkön eða önnur áætlanagerð hefur farið fram við undirbúning fjárhagsmatsins?
Fyrir liggur skýrsla Veðurstofu Íslands um mat á þörf fyrir varnarvirki og viðbúnað vegna ofanflóðahættu á atvinnusvæðum á Íslandi þar sem kemur fram að heildarkostnaður við þær varnir sem lagðar eru til séu rúmir 4 milljarðar króna. Þá er brunabótamat þeirra eigna sem ekki er mögulegt að verja rúmum 5,5 milljarðar króna en í þeim tilvikum gætu uppkaup komið til greina. Á þessum tímapunkti liggur ekki fyrir umfang breytinga sem myndu leiða af því að hlutdeild ofanflóðasjóðs í viðhaldskostnaði varnarvirkja yrði aukin. Mat á áhrifum er því sett fram með fyrirvara um kostnaðaráhrif af því.
  - b) Helstu forsendur sem áætlanir byggja á og næmni niðurstaðna fyrir frávikum.
Úttekt á kostnaði við varnir skv. fyrrgreindri skýrslu.
  - c) Eru fjárhagsáhrif tímabundin eða varanleg?
Varanleg
  - d) Skorður sem eru settar fyrir útgjöldum og hvatar sem geta haft áhrif á útgjaldaþróun.
Á ekki við
  - e) Aðskilin umfjöllun um brúttóáhrif á tekjuhlið og gjaldahlið en einnig tilgreind nettóáhrif á afkomu.
Heimild til sekta gæti leitt til áhrifa á tekjuhlið sem er óveruleg
- 2. Tekjubreytingar.**
Ekki fyrir séðar breytingar
- 3. Útgjaldabreytingar.**
– Sjá gátlista fyrir mat á fjárhagsáhrifum.
Ef farið verður í allar þær varnir sem lagðar eru til í skýrslu Veðurstofunnar um mat á þörf fyrir varnarvirki og viðbúnað vegna ofanflóðahættu á atvinnusvæðum á Íslandi er um 4 milljarða að ræða. Þá er brunabótamat þeirra eigna sem ekki er mögulegt að verja rúmum 5,5 milljarðar króna en í þeim tilvikum gætu uppkaup komið til greina. Gert er ráð fyrir að það verði greitt með fjármunum ofanflóðasjóðs. Sjá tölulíð 1 hvað varðar viðhaldskostnað.
- 4. Eignabreytingar.**
Ekki fyrir séðar breytingar
- 5. Aðrir áhrifaþættir varðandi ríkisfjármál.**

- a) Samræmi við viðmið og sjónarmið um fyrirkomulag á útgjaldastýringu og umbúnað í fjárlögum.
Í samræmi.
- b) Samræmi við viðmið um framsetningu fjárlaga og reikningshaldslegan grundvöll samkvæmt lögum um opinber fjármál.
Í samræmi.
- c) Uppbygging skattkerfis og tekjuöflunar ríkissjóðs.
Í samræmi.
- d) Forsendur og umbúnaður þjónustugjalda – lagakröfur.
Í samræmi.
- e) Rekstrarform ríkisstarfsemi.
Í samræmi.
- f) Opinber innkaup og útboð.
Í samræmi.
- g) Eignaumsýsla ríkisins.
Í samræmi.
- h) Réttindi og skyldur ríkisstarfsmanna.
Í samræmi.
- i) Ríkisstyrkir og ívilnanir, þ.m.t. samræmi við reglur ESA, sbr. 61. gr. EES-samningsins. Ath. tilkynningarskyldu með tveggja mánaða fyrirvara.
Í samræmi.

B. Samræmi við útgjaldaramma og fimm ára fjármálaætlun – fjármögnun

1. Hefur verið gert ráð fyrir þeim fjárhagsáhrifum á málaflokk sem leiða kunna af samþykkt frumvarpsins:
  - a) í gildandi fjárlögum
Nei
  - b) í fjárlagafrumvarpi komandi árs
Nei
  - c) í fimm ára fjármálaáætlun ríkisstjórnarinnar
Nei
2. Hafi ekki þegar verið gert ráð fyrir útgjöldum við verkefni, hvernig er þá ætlunin að finna þeim stað innan útgjaldaramma málaflokks, t.d. með tilfærslu fjármuna eða með því að draga úr öðrum útgjöldum?
Fjármunir ofanflóðasjóðs verða nýttir
3. Tengist einhver ný eða aukin tekjuöflun verkefninu?
Á ekki við

C. Efnahagsáhrif – áhrif á atvinnulíf, vinnumarkað og samkeppni

1. Hagræn áhrif á heildareftirspurn og einstaka markaði – hagstjórnarsjónarmið.
Óveruleg eða engin.
2. Áhrif á fyrirtækjaeftirlit og reglubyrði, hversu mörg fyrirtæki verða fyrir áhrifum og hvers konar fyrirtæki? Einföldun laga eða stjórnisýslu? Leitað umsagnar ráðgjafarnefndar um opinberar eftirlitsreglur, sbr. lög nr. 27/1999?
– Sjá leiðarvísinn „Grunnmat á eftirlitsreglum“
Starfsemi eða nýting húseigna utan heimils nýtingartíma á hættusvæði er og hefur verið óheimil. Ákvæði um eftirlit á skíðasvæðum og vegum er gert skýrara en engin breyting á ábyrgð í framkvæmd.
3. Samkeppnisskilyrði.

- a) Líkur á því að fjöldi fyrirtækja á markaði takmarkist með beinum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér einhvers konar einkarétt, leyfiskerfi eða kvóta).
Ekki fyrir séð.
- b) Líkur á því að fyrirtækjum á markaði fækki með óbeinum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér aukinn kostnað við inngöngu á markað eða tekur aðeins til hluta starfandi fyrirtækja).
Ekki fyrir séð.
- c) Takmarkanir á möguleikum fyrirtækja til þess að mæta samkeppni vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin hefur áhrif á verð fyrirtækja eða eðli vörunnar, t.d. staðlar eða ef aðgerðin takmarkar sölusvæði, svigrúm til að auglýsa eða til að ákveða hvernig vara er framleidd).
Ekki fyrir séð.
- d) Takmarkanir á frumkvæði fyrirtækja til að stunda virka samkeppni vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér að fyrirtæki verði undanþegin samkeppnislögum eða ef fyrirtæki bera skyldu eða eru hvött til að skipta með sér hvers konar viðskiptalegum upplýsingum)
Nei

D. Önnur áhrif

1. **Áhrif á fjárhag sveitarfélaga, sbr. 129. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011.**
Á grundvelli frummats eru fyrir séð áhrif talin óveruleg frá gildandi lögum. Unnið verður nánar að áhrifamati með Sambandi ísl. sveitarfélaga.
2. **Áhrif á frelsi til að veita þjónustu (með eða án staðfestu á Íslandi).**
Á ekki við.
3. **Áhrif á tæknilegar reglur um vöru og fjarþjónustu, sbr. lög nr. 57/2000.**
Á ekki við.
4. **Áhrif á byggðalög.**
Hlutverk Ofanflóðasjóðs útvíkkað þannig að heimildir nái til varnarvirkja fyrir atvinnusvæði sem getur þannig haft áhrif á byggðalög.
5. **Áhrif á frjáls félagasamtök.**
Engin áhrif fyrir séð.
6. **Áhrif á jafnrétti kynjanna.**
Áhrif frumvarpsins eru talin hafa jákvæð áhrif á öryggi íbúa og byggðaðþróunar í samfélögum sem búa við ógn vegna ofanflóða og náttúruhamfara og vilja þeirra og getu til þess að búa og starfa í sínu samfélagi.
7. **Áhrif a lýðheilsu.**
Engin áhrif fyrir séð.
8. **Áhrif á menntun, nýsköpun og rannsóknir.**
Engin áhrif fyrir séð.
9. **Áhrif á möguleika einstaklinga og fyrirtækja til að eiga samskipti þvert á norræn landamæri.**
Engin áhrif fyrir séð.
10. **Áhrif á stjórnslu, svo sem hvort ráðuneyti og stofnanir eru í stakk búin til að taka við verkefni.**
Lögregla fær heimildir til sekta
11. **Áhrif á stöðu tiltekinna þjóðfélagshópa, svo sem aldurshópa, tekjuhópa, mismunandi fjölskyldugerðir, launþega/sjálfstætt starfandi/utan vinnumarkaðar.**
Engin áhrif fyrir séð.

12. Áhrif á umhverfi og sjálfbæra þróun.

Engin áhrif fyrirséð.

E. Niðurstaða mats – með vísun í fylgiskjöl ef við á

1. Samandregin niðurstaða fjárhagsáhrifa fyrir rikissjóð – heildarútkoma varðandi tekjur, gjöld, afkomu og efnahag.

Ef farið verður í allar þær varnir sem lagðar eru til í skýrslu Veðurstofunnar um mat á þörf fyrir varnarvirki og viðbúnað vegna ofanflóðahættu á atvinnusvæðum á Íslandi er um 4 milljarða að ræða. Þá er brunabótamat þeirra eigna sem ekki er mögulegt að verja rúmir 5,5 milljarðar króna en í þeim tilvikum gætu uppkaup komið til greina. Þá er fyrirvari gerður við aukin útgjöld vegna viðhaldskostnaðar á þessum tímapunkti. Gert er ráð fyrir að allt framangreint verði greitt með fjármunum ofanflóðasjóðs.

2. Önnur áhrif en bein fjárhagsáhrif, álitamál eða fyrirvarar sem ástæða þykir til að vekja athygli á.

Ekki fyrirséð

3. Samfélagslegur ávinningur veginn á móti kostnaði og fyrirhöfn (ekki gerð krafa um tölulegt mat).

Skýrari ákvæði laga.

F. Til útfyllingar vegna endanlegs mats – breytingar frá frummati

1. Voru áform um lagasetninguna ásamt frummati á áhrifum kynnt fyrir FJR?

2. Eru helstu efnisatriði frumvarpsins óbreytt/lítið breytt frá þeim tíma?

3. Ef gerðar hafa verið breytingar umfram það, sbr. það frummat á áhrifum frumvarpsins sem áður var kynnt, hverjar eru þær og hver eru fjárhagsáhrifin?